

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

MISSA CONCORDIAE- SOVINNON MESSU

Produktio suunnitelmasta toteutukseen

TEKIJÄ: Sirku Miettinen

Koulutusala Kulttuuriala	
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Musiiikin koulutusohjelma	
Työn tekijä(t) Sirku Miettinen	
Työn nimi Missa Concordiae-Sovinnon Messu, Produktio suunnitelmasta toteutukseen	
Päiväys	17.4.2018
Sivumäärä/Liitteet	26
Ohjaaja(t) Anna-Maria Pekkinen	
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)	
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyön aihe valikoitui mielenkiinnosta ja halusta toteuttaa haastava musiikillinen produktio. Tarkoituksena oli kunnioittaa alkuperäistä teosta ja tehdä se mahdollisimman ammattimaisesti ja huolellisesti. Valintaa helpotti se, että messu oli toteutettu Kuopiossa jo vuonna 2008, kirkkomusiikinopiskelija Anna Kosolan (nyk. Pöyhönen) toimesta. Valintaa helpotti myös keskustelut tuttujen muusikoiden kanssa, koska useat olivat hyvin innokkaasti lähdössä mukaan messun toteutukseen.</p> <p>Suurin osa opinnäytetyötä oli Missa Concordiae-Sovinnon Messu, joka toteutettiin 24.2.2018 Kuopion Taidelukio Lumitin salissa. Messun järjestämiseen kuului musiikillisen kokonaisuuden suunnittelu, kuoron, bändin ja orkesterin kokoaminen ja harjoittaminen ja johtaminen, nuottien kopioiminen, mainonnan suunnittelu, mainoksen suunnittelu, ohjelmalehtisen suunnittelu ja valmistaminen, esityspaikan järjestäminen, avustavien henkilöiden kokoaminen, sekä kokonaisuuden hallinta.</p> <p>Kirjallisessa osuudessa tutustutaan erikoismessuihin Suomessa, Missa Concordiae-Sovinnon messun historiaan sekä kuvaan messun järjestämistä kokonaisuutena.</p> <p>Positiivisen palautteen perusteella voi sanoa, että messu onnistui hyvin. Esityspaikka oli hyvä ja veti paikalla myös sellaisia ihmisiä, jotka eivät olisi tulleet kirkkoon.</p>	
Avainsanat erikoismessut, pop/rock messu, kuoronjohto, orkesterinjohto	

Field of Study Culture			
Degree Programme Degree Programme in Music			
Author(s) Sirkku Miettinen			
Title of Thesis Missa Concordiae-service, Production from the planning to performance			
Date	17.4.2018	Pages/Appendices	26
Supervisor(s) Anna-Maria Pekkinen			
Client Organisation /Partners			
<p>ABSTRACT</p> <p>The subject of the thesis was chosen because of personal interest and willingness to prepare a challenging musical production. The aim was to respect the original composition and arrange it as professionally and well as possible. The fact that this service was performed by the church music student Anna Kosola (now. Pöyhönen) once before in Kuopio in 2008 made it an easy choice. The choice was made even easier after having several conversations with musicians where they expressed their enthusiasm to participate in the service.</p> <p>The biggest part of the thesis was to arrange Missa Concordiae, which was performed on 24th of February 2018, at Lumit, Kuopio Senior High School of Arts. The preparation included a musical plan for the service, gathering all the musicians for the band, orchestra and singers for the choir. In addition, the work included making schedules for the rehearsals, teaching the songs to the choir, leading the orchestra and choir, copying the sheet music, planning the advertising, designing the advertisement, designing and producing the program and managing the entire production.</p> <p>In the literary part of the thesis the history of special services in Finland and the history of Missa Concordiae are introduced. Also the arrangements of this service are described.</p> <p>Based on the positive feedback, the service was excellent and it was well executed. The concert hall at Lumit was very good for this service. It was easier for people to come to Lumit than to come to a church.</p>			
Keywords special-services, pop/rock-service, leading the choir, leading the orchestra			

ESIPUHE

Halusin tehdä opinnäytetyönäni produktion, jossa toteutan Lasse Heikkilän, vuonna 1993 säveltämän Missa Concordiae-Sovinnon pop/rock-messun. Valitsin kyseisen messun, koska se on ollut minulle nuorena hyvin mieleenpainuva musiikillinen kokemus hengellisen musiikin saralla. En olisi voinut ikinä kuvitella, että pääsisin itse joskus toteuttamaan tällaisen produktion. Kun opintojeni myötä musiikillinen osaaminen ja pedagoginen ammattitaitoni ovat kehittyneet, koin, että minulla olisi valmiuksia tehdä se, mistä olin haaveillut. Tämän vuoksi toteutukseen liittyi myös itsensä ylittämiseen ja haastamiseen liittyviä ajatuksia.

Kuopion Helluntaiseurakunta oli alunperin messun yhteistyökumppani ja messu oli tarkoitus järjestää Kuopion Helluntaiseurakunnan kirkkosalissa. Kuitenkin viikkoa ennen messun toteutusta esityspaikka yllättäen vaihtui Taidelukio Lumitiin. Tässä raportissa käyn vähän läpi ensin historiaa erikoismessuihin liittyen, tämän jälkeen Missa Concordiae -messun syntymiseen liittyviä asioita, joita käsittelen lähinnä internetistä löytyvän ainoston sekä säveltäjä Lasse Heikkilän haastattelun pohjalta. Kuvaan myös produktion eri vaiheita ja kerron sen toteutuksesta. Lopuksi pohdin omaa prosessiani messun toteuttajana ja taiteellisena johtajana.

Kuopiossa 11.4.2018

Sirkku Miettinen

SISÄLTÖ

1	MESSUJEN TAUSTAA	5
1.1	Erikoismessut Suomessa.....	5
1.1.1	Pop-messu.....	5
1.1.2	Metallimessu.....	6
1.1.3	Tangomessu	7
1.2	Missa Concordiae-Sovinnon Messun taustaa	8
1.3	Lyhyt henkilökuva Säveltäjä Lasse Heikkilästä.....	9
1.4	Lasse Heikkilän haastattelu.....	10
2	SUUNNITTELUA JA TOTEUTUSTA	13
2.1	Messun tarkoitus ja toteutus.....	13
2.2	Kuoro, bändi ja orkesteri	13
2.2.1	Nuotit ja partituurit ja yhteydenpito kuoroon ja orkesteriin	15
2.3	Ohjelmiso ja solistit.....	16
2.4	Muut tehtävät messussa.....	16
2.5	Esityspaikka.....	18
2.6	Mainonta	18
2.7	Sponsorit ja kustannukset	18
2.8	Treenipaikka, treenijat ja muut järjestelyt.....	19
3	MESSUN ESITYS, KONSERTTI.....	20
3.1	Päivän kulku.....	20
3.2	Palaute.....	20
4	OMA PROSESSI	22
4.1	Alkutilanne	22
4.2	Lopputulos ja pohdintaa	22

1 MESSUJEN TAUSTAA

1.1 Erikoismessut Suomessa

Uudentyyppiset eikoismessut syntyivät 1960-1970 -luvulla siinä vaiheessa, kun kirkon sisällä alkoi muotoutua oma nuorisokulttuuri. Silloin pyrittiin etsimään uudenlaisia musiikillisia ilmaisukeinoja jumalanpalveluksiin. Ensimmäinen merkittävä kokeilu oli Lasse Mårtensonin jazzvaikutteinen jumalanpalvelus *Voiko sen sanoa toisinkin* (1967). Toisen merkittävän messun sävelsi Heikki Sarmanto, *New Hope Jazz Mass* (Uuden toivon Jazzmessu 1978). Aluksi musiikkijumalanpalveluksen muoto oli perinteinen, mutta pikkuhiljaa messulle alettiin etsiä hieman erilaista muotoa. (Pajamo & Tuppurainen, 2004. 582-584)

Merkittäviä erikoismessujen säveltäjiä 1970-luvulta alkaen olivat Jaakko Löytty (synt. 1955) ja Pekka Simojoki (synt. 1958). Löytty on säveltänyt muun muassa *Rauhanmessun* ja *Epäillijänmessun* (1984) sekä *Päivästä päivään-messun* (1987). Simojoki sen sijaan sävelsi *Afrikkalaisen gospelmessun* Valtakunnallisille lähetysjuhlille Kotkaan vuonna 1981. Simojolle messun säveläminen oli hieman kapinointia sen aikaista jumalanpalveluskulttuuria kohtaan. Hänellä oli myös tarve löytää uudenlaista musiikillista ilmaisua jumalanpalveluksiin. Vuonna 1985 hän sävelsi Meidän Messun, joka oli suunnattu erityisesti perheille ja koululaisille. Yhteistyössä Anna-Mari Kaskinen ja Jaakko Löytyn kanssa Simojoki sävelsi *Hiljaisuuden Messun* vuonna 1986. Näistä messuista on jäänyt paljon lauluja elämään seurakuntamusiikkiin. Virsikirjaan on otettu näistä muun muassa *Onneni on olla Herraa lähellä*, *Jeesus meitä kosketa nyt* ja *Taivaan Isä suojan antaa* (1986). (Pajamo & Tuppurainen, 2004. 582-584)

Tunnetuin erikoismessu on varmasti Tuomasmessu, jota järjestetään vielä viikottain muun muassa Helsingin Mikael Agricolan kirkossa. Tuomas Messun syntymiseen 1980-luvun lopulla on vaikuttanut ennen muita pastorit Miikka Ruokanen ja Olli Valtonen. Sen kohderyhmä on erityisesti nuoret aikuiset. Tuomasmessun musiikillinen kattaus muodostuu virsistä, hengellisistä lauluista, gospelmusiikista, Taizé-lauluista ja soitinmusiikista. Messussa käytetään erityisesti ranskalaisen Taizé yhteisön meditatiivisia lauluja, jotka on säveltänyt Jacques Berthierin. Muitten laulujen säveltäjiä ja sanoitajia on Matti Rantatalo, Veikko Rauhaniemi, Petri Laaksonen ja Anna-Mari Kaskinen. (Pajamo & Tuppurainen, 2004. 582-584)

1.1.1 Pop-messu

Pop-messuja on järjestetty Suomessa jo kymmenen vuotta. Alusta lähtien mukana suunnittelemassa ovat olleet helsinkiläiset nuorisopastorit Mikko Salmi ja Mikko Saari. Pop-messuja on järjestetty ensin Töölön kirkossa ja myöhemmin Temppeliaukion kirkossa. Joka

messuun on kutsuttu artistivieras, joka esittää muutaman omavalintaisen kappaleen saarnan jälkeen. (<https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/poppi-raikaa-toril-1>)

Messussa käy yleensä noin sata ihmistä, pääosin nuoria aikuisia. Messu rakentuu perhemessun kaavan ympärille. Kaikki messussa esitetyt virret sovitetaan pop-henkisesti ja ne esitetään bändin ja solistien kanssa. Saarna on yleensä lyhyt ja ytimekäs, niin kuin koko on messukin. Kesto sille on vaan noin tunnin. Bändissä ja esilaulajina käytetään ammattimuusikoita ja sovitukset on huolellisesti tehty. Niistä on vastannut useimmiten muusikko Markku Perttilä.

Mikko Saari tuo esille, että virret halutaan tuoda messussa esille sellaisessa muodossa, missä ihmiset muutenkin kuuntelevat musiikkia. Hänen mukaansa Perttilä on löytänyt virsiin aivan uusia ulottuvuuksia ja tuonut niihin lisää särmää. (<https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/poppi-raikaa-toril-1>)

Pop-messuissa on kymmenen vuoden aikana vierailut useita artisteja, muun muassa Edu Kettunen, Juha Lehti, Yona ja Johanna Iivanainen. Saaren mukaan artistit on valittu mukaan sillä ajatuksella, että heillä olisi jotain annettavaa messulle. Mukaan on valitu sellaisiakin artisteja, jotka eivät ole varsinaisesti tuttuja hengellisten laulujen piireistä. Pop-messu on levinnyt Töölön seurakunnasta ainakin Espooseen, Vihtiin ja monelle muullekin paikkakunnalle. (<https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/poppi-raikaa-toril-1>)

1.1.2 Metallimessu

Ensimmäinen metallimessu järjestettiin Helsingin Temppliaukion kirkossa kesäkuussa 2006. Metallimessu on messumuotoinen ehtoollisjumalanpalvelus, jossa virret on sovitettu heavy-metallimusiikin muotoon. Messuja oli järjestetty 2016 vuonna jo lähes sata kertaa ympäri Suomen ja muutamia myös Ruotsissa. Palaute messussa käyneiltä on usein ollut, että virsien juureva perussanoma ja olemus tulevat metallisovituksissa vahvasti esille.

(<https://evl.fi/uutishuone/tiedotteet/-/items/item/3203/Metallimessu+10+vuotta+-+juhlamessu+Temppliaukion+kirkossa+to+30-6-+klo+19, viitattu 8.4.2018>)

Ylihärjän kirkossa pidettiin metallimessu ensimmäisen kerran vuonna 2008 Marja Palon johdolla. Palon mukaan messun kohdeyleisö on nuoret, rippikoululaiset ja nuoret aikuiset, mutta vuosien varrella messuun on tullut myös niin lapsiperheitä kuin vanhuksiakin. Palon mukaan erikoismessuja tarvitaan sen vuoksi, että niiden avulla saadaan tavoitettua kansaa joka ikäluokasta. Hänen mukaansa jumalanpalveluksen ydin ja Jumalan sana ovat muuttumattomia, mutta ilmaisutavat voivat olla nykyaikaisia.

(<https://herattajajuhlat.fi/635-hevimessu-kivikirkossa>
viitattu 8.4.2018)

1.1.3 Tangomessu

Tangomessun idea syntyi noin vuonna 1990, kun pastori Veli-Matti Kosonen osallistui Seinäjoen tangomarkkinoille ja Laihian herättäjäjuhlille samana viikonloppuna. Hän huomasi, että tangoissa ja Siionin virsissä soi sama kaipuun tumma sävel. Vaikka tangomessu aiheutti paljon myös negatiivista palautetta se oli yleisömenestys. Kuulijoita kokoontui Laihian työväentalolle satoja. Kososen mukaan tangomessun tarkoitus on viedä evankeliumi niiden ihmisten luo, jotka harvoin tulevat kirkkoihin.

(www.ts.fi/mielipiteet/lukijoilta/1073789929/Kirjoittajavieraskolumni+Timo+Teinonen+Anna+v+alo+pimeaan, viitattu 8.4.2018)

Haaparannan seurakunnan kanttori Eila Toikka on pitänyt jo muutaman tangomessun Haaparannan kirkossa. Idea tangomessusta syntyi hänelle halusta tarjota messu sellaisille ihmisille, jotka eivät sunnuntaina pääse kirkkoon ja saada messuun tulemaan sellaisia ihmisiä, jotka eivät ole käyneet kirkossa pitkään aikaan. Messussa lauletaan muun muassa ruotsalaisia virsiä, Lapin tangoa ja Satumaa tangoa. Toikka kuvaa, että tangon rytmi liikuttaa ihmisiä jollain tavalla syvemmältä ja kuvastaa hyvin suomalaisten sielunmaisemaa.

(<https://www.lapinkansa.fi/lounaislappi/tangomessut-kutsuvat-kirkkoon-tanaan-200479860/>, viitattu 8.4.2018)

1.2 Missa Concordiae-Sovinnon Messun taustaa

Lasse Heikkilä sävelsi messun vuonna 1993. Se piti sisällään kuoron, solistit ja 25-henkisen orkesterin. Solisteina toimivat Mika Karola, Piia Saarenpää, Hannamaria Helenius, Heikki Lappalainen ja Pia Lindell. Valot teki Teemu Kauppinen ja koreografian Kauko Sjöblom. Messun kesto oli 60 min. Missa Concordiae esitettiin yhteensä 24 kertaa Suomessa tämän lisäksi kaksi esitystä TV 2:ssa vuonna 1994. (<http://www.lasse.net/index.php/pages/our-services?layout=edit&id=125>, viitattu 10.4.2018)

Kuva 1. Alkuperäisen Missa Concordiaen mainoskuva. (<http://www.lasse.net/index.php/our-store/cd/missa-concordiae-detail>)

1990-luvulla Missa Concordiae eli tuttavallisemmin Missa herätti ihastuksen lisäksi kritiikkiä. Vanhoilliset kristityt nousivat takajaloilleen ja jopa toivoivat ja rukoilivat, että messua ei pystyttäisi järjestämään. Messu nousi esille myös silloisen Ristin Voitto (nyk. Aika Media) kustannusosakeyhtiön yhtiökokouksessa ja sen uskottiin olevan pohjasyy yhtiön talousvaikeuksille. Messua arvosteltiin myös hyvin voimakkain sanakääntein Helluntaiherätyksen Ristin Voitto lehden yleisöpalstalla. Messun syntymä- ja kasvualustana oli herätysliikkeen, toisen ja kolmannen polven helluntalaisnuorten halu päästä irti vanhempien sukupolvien ylläpitämästä yhtenäisestä ajattelutavasta seurakuntakulttuurissa. Se kuvasi nuorten halua muutokseen tulevaisuuden osalta. Missalaisten ei ollut tarkoitus kuitekaan anarkistisessa mielessä repiä helluntaiherätystä kahtia vaan kutsua erilaisia ihmisiä yhteen. (Tiittanen, 2008)

1.3 Lyhyt henkilökuva Säveltäjä Lasse Heikkilästä

Kuva 2. Lasse Heikkilä, (www.uusitie.com/suomalaisen-messun-sanoma-vetoaa-yha/)

Lasse Heikkilä on vuonna 1961 syntynyt Tamperelainen muusikko. Hän on säveltänyt messuja, musikaaleja ja kirjoittanut lukuisia hengellisiä ja yhteiskunta-aiheisia lauluja eri artisteille.

Hän on säveltänyt musikaalit:

Rock-musikaali, Suojatie, vuonna 1988

Simon Kyreneläinen, vuonna 1990
(uusitu versio 2014)

Lastenmusikaali Kalajuttu 1996

Joulunsankari 2000

Ristinkantaja 2006

Mostokin Ihme- Lasten musikaali 2003

Eläkepommi 2009

Kaikki tiet vievät Roomaan 2009

Reppu-ooppera 2011

Luvattuun maahan 2015

Revontulten alta 2015

Bändit ja orkesterit, joissa Heikkilä on ollut mukana:

Saila Seurujärvi Trio

Valkia

Primavera

Robinson Crew

Sons de la vie

Edison

Gospel Power

1.4 Lasse Heikkilän haastattelu

Lähetin säveltäjä Lasse Heikkilälle sähköpostiviestiä ja toivoin, että voisin tehdä hänelle pienen haastattelun liittyen Missa Concordiaen säveltämiseen. Laitoin hänelle myös ääninäytteen konsertista internetissä olevan videotoistopalvelu Vimeon kautta. Sain vastauksen nopeasti. Missa Concordiaesta oli tehty juuri artikkeli kristilliseen Ristin Voitto lehteen, koska messusta on tulossa uusittu versio kesällä 2018. Se esitetään kesäkuussa Helluntaiherätyksen juhannuskonferenssissä. Heikkilä kehoitti lukemaan artikkelista vastauksia kysymyksiin ja täydensi niitä vielä minun sähköpostiviestiin. Olen yhdistellyt haastattelun koonnissa näitä kahta lähdettä sekä lisännyt tekstiin omia mielipiteitäni.

Heikkilä: "Onpas kiva kun 25 vuotta vanhat biisit soi taas. Hyvältä näytti ja kuulosti Vimeossa, kiitos. RV-lehti julkaisi juuri koko sivun jutun Missasta, koska siitä tulee uusi versio juhannuskonferenssiin. Juttu liitteenä. Siitä löytyy vastaukset useimpiin sun kysymyksiin, mutta täydennän vähän sun kysymysten jälkeen."

1. Mistä sait idean Missan säveltämiseen ja mitä tunnelmia silloin koit?

"Lähti ihan halusta tehdä tilaisuus, mihin srk-nuori kehtaa pyytää kaverinsa."

Ristin Voiton artikkelissa Heikkilä kertoo, kuinka hän kulki ympäri Tamperelaisia kristillisiä nuortenkahviloita ja nauhoitti nuorten ajatuksia ja keskusteluita siitä, millainen heidän mielestään olisi sellainen hengellinen tilaisuus, johon kehtaisi pyytää myös ystäviä. Tiittasen kirjoittaman artikkelin mukaan Heikkilän tarkoitus oli yhdistää kristittyjä, ei aiheuttaa jakaantumista. Hän toivoi, että Sovinnon messu olisi koonnut erilaisia kristittyjä yhteen. (Tiittanen, 2018)

2. Miksi valitsit messulle juuri pop/rock tyylin? Oliko muita ajatuksia?

"Ei ollut muita ajatuksia."

3. Kuinka kauan sävellystyö kesti?

"Arviolta puoli vuotta."

Tiittasen artikkelissa tuodaan esille, että messu tehtiin hyvin pieteetillä ja laadukkaasti, missään kohdassa ei menty sieltä, missä aita on matalin. Siihen aikaan seurakuntamusiikkia tehtiin vähän sinne päin. Heikkilän tyyli on tehdä musiikkia niin, että se kestäisi vähän vaativamman kuuntelijan kuunnella. (Tiittanen 2018)

4. Oliko siinä jotain erityistä?

"Ei."

5. Miten sanoitukset syntyivät?

"Sanomisen halusta. Halusin kyseenalaistaa sitä, miten seurakuntanuoria, kristittyjä pyrittiin karsinoimaan edellisen sukupolvien teologisten ja kulttuuristen linjausten perusteella, jotka eivät jakaneet uutta sukupolvea."

6. Tuliko sävelet ensin ja sitten sanat, vai toisin päin?

"Joku tekstiajatus saattoi inspiroida musiikillisia motiiveja, ja sitten musiikki koostui omien lainalaisuuksiensa perusteella, ja sitten teksti täydennettiin. Useimmiten näin."

7. Missan biiseissä on paljon upeita ja maukkaita harmonioita, jotka hellivät harjaantunuttakin korvaa. Vaikuttiko joku musiikkityyli tai artisti erityisesti messun harmonioiden soundimaailmaan?

"Siihen vaikutti varmasti kaikki mitä olin siihen asti kuunnellut ja mistä olin pitänyt. Nuorena kuuntelin melkein pelkästään afroamerikkalaista musiikkia, monenlaista sellaista."

Uskon itse, että sävellystyöhön vaikutti myös hänen oma suuntautuminen pop-rock henkiseen hegelliseen musiikkiin muutamissa bändeissä, joissa hän oli mukana 1990-luvulla.

8. Messu on haastava niin soittajille kuin laulajille. Halusitko tarkoituksella tehdä messusta musiikillisesti haastavan?

"Ei sitä tullut muusikon näkökulmasta ajateltua. Yritän aina lähestyä sävellystyötä kuvittelemalla itseni yleisön sekaan."

9. Suunnittelitko Messun alun perin jollekin tietylle porukalle ja/tai tilaisuuteen esitettäväksi?

"En."

10. Messu esitettiin ensimmäisen kerran?

"En muista."

11. Onko sinulla käsitystä siitä, kuinka monesti messu on toteutettu sen jälkeen Suomessa?

"Tiedossani ovat paikallisversiot Tampereella ja Kokkolassa. Eurajoen Kristillinen opisto toteutti joskus, samoin joku Siban kirkkomusiikkiopiskelija opinnäytetyönään Kuopiossa"

arviolta 10v sitten. Saattaa olla muitakin, mutta ei niistä tule minulle tietoa. Sun versiostakaan en olisi tiennyt, jos et olisi kertonut.”

12. Uskoitko, että tästä messusta tulee merkittävä teos seurakuntapiireissä ja, että laulut jäävät soimaan vuosikymmeniksi eteepäin?

”Missassa on tosi vähän yhteislaulettavaa ja niin kuin sanoit, stemmat on sen verran vaikeita, että ammattiopiskelijakin saa tehdä töitä niiden kanssa. Joten en jaksa uskoa edelleenkään, että sillä olisi juurikaan seurakuntakäyttöä. Muuta käyttöä rajoittaa ensinnäkin massiivinen orkesteri, joka tekee tuotannosta työlästä ja kallista.”

Kyllä Missa Concordiaen kappaleita käytetään seurakuntamusiikissa yhä edelleen, kuoroissa ja lauluryhmissä, niin Evankelisluterilaisen kirkon puolella, kuin herätysliikkeissäkin. Musisoinnin taso ei joskaan ole varmasti niin korkeaa, kuin minkä säveltäjä on asettanut luodessaan harmonioita ja melodialinjoja sekä stemmoja, niin soittajille kuin myös laulajille.

2 SUUNNITTELUA JA TOTEUTUSTA

2.1 Messun tarkoitus ja toteutus

Työn tarkoituksena oli järjestää laadukas, mieleenpainuva musiikillinen kokemus kuulijalle. Halusin toteuttaa messun tämän hetken soundeilla sekä antaa nuorille laulajille, solisteille ja soittajille mahdollisuuden päästä näkyviin. Tahdoin myös osoittaa arvostukseni säveltäjälle ja musiikille ja saada messun kuulostamaan mahdollisimman paljon sille, mitä se alun perin oli. Sovitukset ovat hyvin mielenkiintoisia, joten ne tarjoavat vaativammallekin kuulijalle tasokasta musiikillista viihdettä. Muusikot olivat tarkkaan valittuja ja koostuivat pääosin ammattimuusikoista sekä Savonia-ammattikorkeakoulun ja Kuopion konservatorion musiikinopiskelijoista.

Järjestin Messun kertaluonteisena konserttina 24.2.2018 klo 19. Tämän lisäksi tein opinnäytetyöni osana produktiosta raportin.

2.2 Kuoro, bändi ja orkesteri

Kokosin **kuoron**, jossa oli 17 laulajaa.

Sopraanot: Noora Kulhomäki, Henna Kainulainen, Ella Vähäpassi, Hannele Voutilainen, Reetta Karhunen ja Veera Kokkonen.

Altot: Laura Puntila, Tuuli Alahuhtala, Teija Korhonen, Tuula Hämäläinen, Paula Ålander ja Pauliina Vuorinen.

Tenorit: Jussi Karppi, Frans Salmi ja Lasse Miettinen

Bassot: Ossi Putkonen, Roope Pelkonen.

Kuva 3. kuva Jarno Hämäläinen

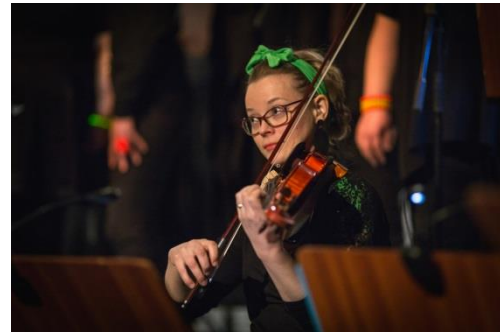
Kokosin **orkesterin**, jossa oli
jousitrio ja kvintetti puhaltajia:
1. viulu: Marjaana Oliveira
2. viulu: Tea Enjala
sello: Vertti Aittola
alttosaxofoni: Annemari Survo
alttosaxofoni ja baritonisaxofoni:
Usva Vahanne
tenorisaxofoni: Jaakko Arola
pasuuna: Lilja Ojala
trumpetti ja flyygelitorvi: Harri Ulmanen

Kuva 4. Vertti Aittola, kuva Jarno Hämäläinen

Kuva 5. Harri. Ulmanen ja Lilja Ojala.
Kuva Jarno Hämäläinen

kuva 6. Marjaana Oliveira. Kuva Jarno Hämäläinen

Kuva 7. Kuva Jarno Hämäläinen

Kokosin **bändin**, jossa oli
koskettimet: Heikki Vuorinen
kitara: Markus Venehsalo
basso: Hermanni Tahvonen
rummut: Vilho Kananen

Kuva 8. Hermanni Tahvonen
kuva Jarno Hämäläinen

Kuva 9. Markus Venehsalo, kuva Jarno Hämäläinen

2.2.1 Nuotit ja partituurit ja yhteydenpito kuoroon ja orkesteriin

Sain lainattua partituurit ja stemmat Sibelius-Akatemian kirjastosta, josta sain myös nuottikirjat kuorolle. Kopioin stemmat ja tein kansiot kaikille soittajille. Kuorolaisille sain lainattua nuottikirjoja 16 kpl, joten muutamille kuorolaisille joudun kopioimaan nuotit erikseen. Kaikki nuotit palautuivat minulle, lukuunottamatta yhtä nuottikirjaa, joka katosi.

Hoidin pääasiallisesti yhteydenpidon kuoroon ja soittajiin Facebookin Messenger-sovelluksen kautta. Perustin sinne eri ryhmät soittajille ja laulujille. Yhteydenpito oli vaivatonta. Tällainen yhteydenpidon muoto yhdisti kuoroa jo ennen ensimmäistäkään tapaamista. Se oli hyvä keino saada syntymään yhteys toisilleenkin vieraitten kuorolaisten välille.

2.3 Ohjelmisto ja solistit

1. Jumala puhuu, soolo: Jussi Karppi ja Ossi Putkonen
2. Outoja Voimia
3. Katson silmiin, soolo: Reetta Karhunen
4. Minä uskon, soolo: Noora Kulhomäki
5. Kaikkivaltiaan puolella, soolo: Ella Vähäpassi ja Jyrki Liukkonen
6. Kädetön rakkaus, soolo: Pauliina Vuorinen
7. Siunaa lapsiasi
8. Kuulumme yhteen, soolo: Hannele Ulmanen ja Ossi Putkonen
9. Tarviimme tulta, soolo: Frans Salmi
10. Autuuden lähde, soolo: Jyrki Liukkonen
11. Sovinnon jälkeen

Kuva 10. Reetta Karhunen, kuva Jarno Hämäläinen

Kuva 11. Noora Kulhomäki, kuva Jarno Hämäläinen

2.4 Muut tehtävät messussa

Messun ympärille muodostui todella monta eri tehtävää, ja ilman vapaaehtoisia en olisi selvinnyt messun toteutuksesta. Useat ystäväni ja tuttavani tulivat apuun monenmoisiin tehtäviin. Oman jaksamiseni kannalta suuressa roolissa oli ystäväni, joka lupasi tehdä minulle useamman viikon ajan intialaisen päähieronnan ennen konserttipäivää.

Miksaukseen oli lupautunut Savonia-ammattikorkeakoulun äänimies Tommi Kupiainen, musiikkiteknologian opiskelijoista muodostuneen tiimin kanssa. Kävi kuitenkin niin, että Tommi tuli sairaaksi vain muutama päivä ennen konserttia. Tommi hoiti itselleen palkallisen tuuraajan. Pitkän uran miksauksen parissa tehnyt Jarmo Liukkonen tuli apuun ja hoiti messun tiimin kanssa. Tiimissä oli Kuopion konservatorion musiikkiteknologian opiskelijat Tatu ja Iiro. He roudasivat kaiken äänitekniikan paikalle ja pystyttivät sen. Roudauksessa oli apuna myös Lasse Miettinen ja Otto Kulhomäki.

Valoihin oli alun perin lupautunut Niko Ulmanen. Hän oli luvannut rakentaa myös lavan ja toimittaa tarvittavat valaistukseen liittyvät laitteet paikalle. Kun paikka vaihtui Kuopion Helluntaiseurakunnasta, Taidelukio Lumitin saliin, muuttui myös valoihin liittyvä toteutus. Taidelukio Lumitin puolelta toivottiin, että käyttäisimme Lukion omaa henkilöä, Mikko Kaukosta valomiehenä, koska hän tuntisi valolaitteiston ja oli kokenut niiden hoitamisessa. Hän pystyi hyppäämään remmiin nopealla aikataululla ja hoiti valot sujuvasti.

Lava rakennettiin oman perheen ja suvun voimin konserttia edeltävänä iltana. Valomies Mikko oli myös meille suureksi avuksi, koska hän tunsu paikan ja pystyi auttamaan meitä lavan rakentamisessa ja tuolien laitossa. Taidelukio Lumitin toive oli myös, että paikalla olisi järjestyksenvalvoja. Tuttavani Tero Nikkanen lupautui tehtävään ilman kuluja.

Valokuvaukseen lupautui muutaman päivän varoajalla Jarno Hämäläinen, ja hän ottikin valtavan hienoja kuvia, joista olemme saaneet nauttia konsertin jälkeen. Annikki Heikkinen hoiti kahvit kuoron ja orkesterin treeneihin ja oli koko päivän paikalla pitämässä huolta, että kahvia ja pientä syötävää oli riittävästi. Ohjelmalehtisten jakajaksi sain tyttäreni Helmin yhdessä ystävänsä Pepin kanssa.

Kuva 12. Lavan ja katsomon rakentamista. Kuva Anne Ryymin.

2.5 Esityspaikka

Kuten olen jo aiemmin maininnut esityspaikka vaihtui Kuopion Helluntaiseurakunnasta, Taidelukio Lumitin saliin. Sali oli todella ihanteellinen juuri tällaiselle musiikille. Lavaa ympäröi niin sanottu "black box", joten valot toimivat siellä loistavasti. Tämän lisäksi salissa on sähköllä nouseva lava, joten kuoron ja orkesterin sai hyvin näkyviin ja lavasta tuli kolmiulotteinen vaikutelma. Tämän lisäksi salissa oli kiinteänä äänentoisto sekä valot.

Olen todella onnellinen, että sain salin ilman kustannuksia niin lyhyellä varoitusajalla. Musiikin lehtori Ville Heikkinen oli tässä tilanmuutosongelmassa suureksi avuksi Taidelukio Lumitin puolelta.

2.6 Mainonta

Tein Facebook-tapahtuman, johon kutsuin kaikki ystäväni sekä laitoin sen avoimeksi, jotta ihmiset pystyivät jakamaan sitä omilla Facebook-seinillään. Ilokseni huomasin, että tapahtuma herätti paljon kiinnostusta. Jarno Hämäläinen teki tämän lisäksi tapahtumasta mainoksen, joka on tämän raportin liitteenä (Liite 1). Painatin mainoksen Joupet-painossa ja jaoin mainosta vanhan esityspaikan tiedoilla kirkkoihin ja kouluihin. Kun esityspaikka muuttui viime hetkellä, en enää painattanu uusia mainoksia. Muutin manuaalisesti mainoksiin tiedon paikan vaihdoksesta. Tämän lisäksi ystävät ja tuttavat kutsuivat paljon ystäviään messuun ja yleisöä olikin niin paljon, että sali on täysi.

Huomasin sen, että sosiaalisen median vaikutus on merkittävä. Pyrin päivittämään Facebookissa tapahtuman seinää kommentoimalla, jotta tapahtuma nousisi ihmisten etusivulle aika ajoin nähtäväksi. Lähetin lyhyen tiedotteen muutamaan kristilliseen mediaan, Ristin Voitto- lehteen ja Kirkko ja Kaupunki -lehteen. Kumpikaan ei kuitenkaan julkaissut sen tiimoilta lehdessään mitään.

Tein itse ohjelmalehtisen ja tulostin sen omakustanteisesti, jota jaettiin ennen konserttia, Lumitin eteisessä. (Liite 2)

2.7 Sponsorit ja kustannukset

Alunperin Helluntaiseurakunnan kanssa oli tarkoitus tehdä yhteistyötä myös mainonnan suhteen sekä saada sponsoritukea, mutta paikanvaihdoksen myötä nämäkin jäivät pois.

Hain muutamia sponsoreita, mutta loppujen lopuksi vain yksi yritys oli mukana kustannuksissa, Sähköinen Liiketoiminta Suomi Oy. Kustannuksia syntyi muutamien ammattimuusikoiden matkakuluista, mainosten ja ohjelmalehtisten painokuluista sekä

kahvituksista, joita järjestin treenipäivinä. Sain pääosin kustannukset katettua sponsorin avustuksen turvin. Loput kulut maksoin omasta kukkarosta.

2.8 Treenipaikka, treeniajat ja muut järjestelyt

Järjestin treenipäiviä siten, että pidin kolmet treenit pelkästään kuorolle. Treenit olivat 2.12.2018, 16.12.2018, jotka pidimme Kuopion Helluntaiseurakunnan salissa sekä yhden vapaaehtoiset treenit 10.2.2018 Savonia-ammattikorkeakoulun yksikössä, Kotkankalliolla. Koko porukan eli kuoron, orkesterin, bändin ja miksaajien treenit järjestin 13.1.2018 Kuopion Helluntaiseurakunnan salissa sekä konserttipäivänä 24.2.2018 Taidelukio Lumitin salissa.

Kuorolaiset ja soittajat olivat todella hyvin harjoitelleet itsenäisesti stemmojaan, joten jo kuoron treenit ja myös koko porukan yhteistreenit sujuivat hyvässä yhteisymmärryksessä ja kivassa ilmapiirissä sujuvasti ja vaivattomasti. Olin korostanut oman harjoittelun merkitystä ja ilokseni huomasin, että kun mukana oli ammattilaisia, he olivat ottaneet ohjeeni tosissaan.

3 MESSUN ESITYS, KONSERTTI

3.1 Päivän kulku

Musiikkiteknologian opiskelijat Iiro ja Tatu sekä mieheni Lasse ja ystäväni Otto hoitivat konserttiaamuna äänentoistotekniikan roudaamisen Taidelukio Lumitille. Kuoron ja bändin saavuttua klo 12 aloitimme yhteiset harjoitukset. Harjoitukset kestivät klo 17 saakka, jonka jälkeen pidimme tauon ennen illan konserttia.

Konserttipäivän suurimmat haasteet liittyvät siihen, että yksi solisteista ja yksi jousisoittajista olivat kuumeessa ja todella kovassa flunssassa. Jännitystä riitti aivan keikan alkuun saakka, pystyvätkö he osallistumaan. Onneksi voimat ja lääkkeet riittivät, ja kummatkin pystyivät hoitamaan oman osuutensa kunniakkaasti. Ennen konserttia kokoonnuimme konserttisalin alakertaan pukuhuoneille ja saimme hyvän fiiliksen nousemaan ja koimme kivaa yhteenkuuluvuuden tunnetta.

Konsertti meni omasta ja saadun palautteen pohjalta hyvin ja suunnitelmien mukaisesti. Pieniä virheitä laulajilla tuli, mutta ei mitään suurta. Konsertissa oli tosi kiva tunnelma ja kaikki olivat hyvällä tuulella. Kuoro oli innostunutta ja iloista. Mielestäni onnistuimme tosi hyvin.

3.2 Palaute

Keskustelin useamman ihmisen kanssa konsertin jälkeen ja palaute oli pelkästään positiivista. Erityisesti mieleeni jäi eräs palaute, jonka sain nuorelta lukiolaiselta, Janika Niskaselta, joka oli tehnyt konserttiarvioin Missa Concordiaesta liittyen lukion musiikin kurssiin. Hän lähetti minulle sähköpostin liitteenä tekemästä kirjallisen arvioin. Poimin muutamia lauseita hänen kijoittamastaan arviosta.

”Orkesterin ja bändin yhdistäminen toimi todella hyvin ja olisi mielenkiintoista tietää mistä sellainen idea edes lähti. Orkesteri ja bändi täydensivät hyvin toisiaan sekä soittivat hyvin yhteen. Soittajista näki sen, kuinka he vetivät fiiliksellä ja nauttivat siitä mitä tekevät. Kappaleiden aikana myös soittajilla oli sooloja ja itse erityisesti tykkäsin, kun kappaleissa Kuulumme yhteen sekä Tarviimme tulta soolo oli saksofonilla. Oli soolossa sitten laulaja tai soitin niin esiintyjästä näki se nauttiminen. Soolon saanut veti aina tunteella ja se näkyi. Kuitenkin konsertin aluksi fiilistely oli hyvin pientä, joka voisi selittyä

jännityksellä. Oli kuitenkin hyvä huomata, kuinka se muuttui konsertin edetessä pidemmälle. Esiintyjät alkoivat päästä käsiksi siihen fiilikseen.”

”Esityksen kulku oli tarkasti suunniteltu ja kokonaisuutena hyvin toimiva.”

”Miettinen loi omilla sanavalinnoillaan sekä olemuksellaan keskeisesti tunnelmaa. Puhe oli hyvin rentoa, asiallista ja selkeästi oli huomattavissa se, kuinka hän nautti olostaan ja siitä mitä tekee”.

”Yleisö taputti kappaleen tahtiin ja osa yleisöstä oli niin fiiliksissä, että alkoi seisomaan encores aikana.”

”Konsertti oli hyvin viihdyttävä ja onnistunut, koska se oli kokonaisuutena hyvin rakennettu ja toteutettu. Itselläni oli hieman ennakkoluuluja siitä millainen esitys tulisi olemaan. Kuvittelin, että se olisi ihan huono, mutta olin väärässä. Kuitenkin ennakkoluuloistani huolimatta tykkäsin esityksestä ja se oli erilainen kuin kuvittelin. Kuvittelin sen keskittyvän ainoastaan höpinöihin jumalasta, mutta näin ei todellakaan ollut.”

4 OMA PROSESSI

4.1 Alkutilanne

Halusin valita tämän messun sen takia, että se haastaa minua harjoittelemaan uusia taitoja. Messu rakentuu bändistä, kuorosta, orkesterista, lavan rakentamisesta, sponsorien hankkimisesta, mainonnan suunnittelusta ja toteutuksesta. Suurimpana haasteena koin kokonaisuuden hallitsemisen ja orkesterin johtamisen. Suoraan sanoen epäillin, olisiko minusta johtamaan näin suurta kokoonpanoa. Uskoin, että nämä taidot kehittyivät produktion myötä.

Uskon, että tämä oli kokonaisuudessaan minulle hyvää kokemusta tulevaisuuden työelämän kannalta. Etukäteen ajattelin myös, että Kuopion Helluntaiseurakunnalla messulla olisi ollut varmasti suurta merkitystä. Pastorit toivoivat tietysti, että kirkko tulisi täyteen ihmisiä ja sen hyödyt kirkolle olisivat enemmänkin hengelliset, immateriaaliset.

4.2 Lopputulos ja pohdintaa

Olen onnellinen siitä, että uskalsin lähteä toteuttamaan tämän messun. Itseluottamukseni kasvoi produktion myötä ja uskon, että lähtisin rohkeammin toteuttamaan samantyylistä produktiota uudenmankin kerran. Löysin vahvuuksia itsestäni. Koen, että olen kasvanut kärsivällisyydessä ja pitkäjännitteisyydessä. Olen aina pitänyt itseäni impulsiivisena, mutta olen ilmeisesti hieman rauhoittunut elämäkokemuksen myötä. Missään vaiheessa minulle ei tullut paniikkia tai olisin kokenut lannistuvani, vaikka esimerkiksi paikan muuttuminen olisi saattanut stressata kovasti. Toinen vahvuuteni liittyy ihmissuhteisiin ja sosiaalisuuteen, jota tarvitaan, kun johdetaan isoa joukkoa. Yhtenä vahvuutenani pidän myös organisointikykyä ja kokonaisuuksien hallintaa, jossa olen aikasemman ammattini ja työn parissa kehittynyt. Pystyn toimimaan hyvin erilaisten ihmisten kanssa ja pyrin ottamaan huomioon ihmisten erilaiset tarpeet ja kuuntelemaan toista ihmistä. Olen toiminut kuoronjohtajana seurakunnassani jo nuorena, joten kuoron kanssa toimiminen oli minulle tuttua ja melko vaivatonta.

Omat heikkouteni liittyivät siihen, että minulla oli vain vähän kokemusta orkesterinjohtamisesta. Etukäteen ajattelin, että haasteeni liittyvät juuri orkesterin ohjaamiseen ja jännitin, miten ammattimuusikot suhtautuvat minuun. Harjoituksissa tuli kuitenkin selväksi, että minun on tärkeämpää keskittyä kuoronjohtamiseen ja sykkeen ylläpitämiseen. Soittajilla oli paljon orkerikokemusta, joten he osasivat laskea tahdit, niin, etten tarvinnut olla koko ajan antamassa lähtömerkkiä eri soittajille, vaan keskityin kuoron johtoon. Toinen asia, missä haluaisin kehittyä on se, että pystyisin olemaan hieman rauhallisempi johtaessani. Kuorolaisilta saama palaute kyllä rohkaisi minua, mutta itse koen,

että haluaisin pystyä olemaan vielä keskittyneempi. Partituurien lukeminen oli myös todella haastavaa. Siihen tarvitsen vielä paljon harjoitusta ja toivon, että voin tulevaisuudessa opiskella sitä lisää esimerkiksi jatko-opintojen parissa.

Olen iloinen kuorolaisilta ja soittajilta saamastani tuesta ja siitä, miten hyvin kaikki lähtivät mukaan messuun, vaikka en pystynytäkään maksamaan palkkaa. Toisaalta opiskelijoiden on helpompi lähteä mukaan, koska opiskelijoiden kesken on sanaton sopimus, että toista autetaan tällaisissa produktioissa. Uskon myös, ettei suostuminen ollut vaikeaa myöskään joillekin ammattimuusikoille, koska Missan musiikki on monelle kristitylle rakasta ja se herättää mukavia muistoja nuoruudesta. Toisaalta myös ne muusikot, jotka eivät tunteneet musiikkia ennalta innostuivat soittamisesta, kun saivat messusta äänimateriaalia kuunneltavaksi.

Olisiko alkuperäinen esityspaikka ollut sitten parempi vai huonompi messun kannalta? Uskon itse siihen, että Lumitin Sali oli paras paikka messulle. Luulen, että Helluntaiseurakunnan saliin ei olisi välttämättä tullut kaikkia niitä ihmisiä, jotka tulivat Lumitille. Tämä messu ja sen musiikki jalkautui niin sanotusti kansan pariin, pois kirkkorakennuksesta ja olen onnellinen, että se tavoitti niin paljon uusia ihmisiä.

LÄHTEET

- KENTTÄ, H. 2017. Tangomessut kutsuvat kirkkoon tänään. Artikkel. Lapinkansa 23.10.2017. Viitattu 9.4.2018 <https://www.lapinkansa.fi/lounaislappi/tangomessut-kutsuvat-kirkkoon-tanaan-200479860/>
- KIVINEVA, Taru. 2012. Hevimessu jyrähtää kirkossa. Artikkel. Herättäjäjuhlat tapahtuman internetsivuilla. Viitattu 9.4.2018. <https://herattajajuhlat.fi/635-hevimessu-kivikirkossa>
- KORPELA, Salla. 2015. Poppi raikaa torilla. Artikkel. Kirkko ja Kaupunki-lehti. 7.5.2015. viitattu 9.4.2018 <https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/poppi-raikaa-toril-1>
- SAARI, Mikko. 2016. Evankelisluterilainen kirkko. Tiedote. 22.6.2016. Viitattu 9.4.2018. <https://evl.fi/uutishuone/tiedotteet/-/items/item/3203/Metallimessu+10+vuotta+-+juhlamessu+Temppeli aukion+kirkossa+to+30-6-+klo+19>
- HEIKKILÄ, Lasse. 2018. Haastattelu. Sähköpostiviesti 26.2.2018. Vastaanottaja S. Miettinen. Sähköposti haastattelu Missa Concordiae-messun säveltäjä Lasse Heikkilälle.
- HEIKKILÄ, Lasse. 2018. Lasse Heikkilän omat internetsivut. <http://www.lasse.net/index.php/pages/our-services?layout=edit&id=125>, viitattu 10.4.2018
- TEINONEN, Timo. 2000. Anna valo pimeään. Kolumni. Turun Sanomat 21.5.2000. viitattu 9.4.2018 <http://www.ts.fi/mielipiteet/lukijoilta/1073789929/KirjoittajavieraskolumniTimo+Teinonen+Anna+valo+pimeaan>
- TIITTANEN, Anssi 2018. Sovinnon Messu palaa juhannuskonferenssiin uudistettuna. Artikkel. Ristin Voitto-lehti. 22.2.2018. Aikamedia
- PAJAMO, Reijo. TUPPURAINEN, Erkki. 2004. Kirkkomusiikki. Suomen musiikin historia. Porvoo, WSOY 2004.

LIITTEET

- 1.Mainosjuliste
- 2.Käsiohjelma
- 3.Tallenne konsertti

Missa Concordiae
Sovinnon Messu

—

la 24.2.2018
klo 19

Kuopion taidelukio Lumitin sali, Minna Canthinkatu 46
vapaa pääsy!

—

Messu on osa Sipi Miettisen opinnäytetyötä

 SAVONIA

Liite 2.

L. Heikkilän Sovinnon Messu:

1. Jumala puhuu

Soolo: Jussi Karppi ja Ossi Putkonen

2. Outoja Voimia

8. Katson silmiin

Soolo: Reetta Karhunen

4. Minä uskon

Soolo: Noora Kulhomäki

5. Kaikkialtaan puolella

Soolo: Ella Vähäpassi ja Jyrki Liukkonen

6. Kädetön rakkaus

Soolo: Pauliina Vuorinen

7. Siunaa lapsiasi

8. Kuulumme yhteen

Soolo: Hannele Ulmanen ja Ossi Putkonen

9. Tarviimme tulla

Soolo: Frans Salmi

10. Autuuden lähde

Soolo: Jyrki Liukkonen

11. Sovinnon jälkeen

Musiikkinjohto: Sipi Miettinen

Kuoro:

Sop: Noora Kulhomäki, Henna Kainulainen, Ella Vähäpassi, Hannele Voutilainen, Reetta Karhunen, Veera Kokkonen.

Alt: Laura Punttila, Tuuli Alahuhtala, Teija Korhonen, Tuula Hämäläinen, Paula Alander, Pauliina Vuorinen.

Ten: Jussi Karppi, Frans Salmi, Lasse Miettinen

Bass: Ossi Putkonen, Roope Pelkonen.

Soittajat:

keyb: Heikki Vuorinen

gtr: Markus Venchalo

bss: Hermanni Tahvonen

dr: Vilho Kananen

alto sax: Annemari Survo

alto sax & bar sax: Usva Vahanne

ten sax: Jaakko Arola

trb: Liija Ojala

trp ja flygelhorn: Harri Ulmanen

V11: Marjaana Oliveira

V12: Tea Enjala

V1e: Vertti Äittöla

Ääni: Tommi Kupiainen & tiimi

Valot: Mikko Kaukonen

Mainoksen toteutus: Jarno Hämäläinen

Ohjelmakalteen toteutus: Sipi Miettinen

Kiitos!

Lasse ja Helmi, Eelis ja Emppu

Noora ja Otto Kulhomäki, Päivi-Elina Kekäläinen ja Anu Ruusunen

Äiti-Annikki ja apulaiset treenikahveista

Kellomäet, Ronkaiset ja pojat

Ville Heikkinen

Tommi Kupiainen

Jyrki Liukkonen

Jame Liukkonen

Niko Ulmanen

Harri Ulmanen

Jarno Hämäläinen

Hannu Tourunen

Anna Pöyhönen

Kuopion Helluntaiseurakunta

Kuopion Tukikohtaseurakunta

Savonia Ammattikorkeakoulu, musiikki ja tanssi

Anna-Mari Pekkinen ja Rauno Tikkanen

Kirsi Mikkola

**SÄHKÖINEN
LIIKETOIMINTA**
LIIKETOIMINTA.INFO

Missa Concordiae
Sovinnon Messu
24.2.2018 klo 19

Taidelukio Lumit

Minna Canthin katu 46

Messu on osa Sipi Miettisen
Opinnäytetyötä

